

<http://www.israelmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

2. søndag i fastetiden - 17. mars 2019

Prekentekest: Luk 13, 22-30

Lesetekst I: Jes 55, 1-7

Lesetekst II: 2 Kor 6,1-10

Jesus er døren

Teksten i møte med kirkeåret

Tekstene i fastetiden har Jesu vei mot Jerusalem og Golgata som fokus. Så også denne. Avsnittet innledes ganske enkelt med "På reisen til Jerusalem dro Jesus fra by til by, og fra landsby til landsby og underviste." Jesus visste hva han hadde i vente i Jerusalem. Kanskje viser denne enkle setningen innledningsvis at Jesu behov for å undervise folket er veldig viktig på denne siste reisen. Han vet at det er *dette* besøket, i *denne* byen, på *dette* stedet, som er muligheten han har til å forkynne om Guds rike.

Tekstens hovedspørsmål

Spørsmålet i v 23 er avsnittets kjerne, slik jeg opplever det: "Herre, er det få som blir frelst?" Vi vet ikke bakgrunnen for at dette spørsmålet stilles, men dersom vi ser på Jesu undervisning tidligere i kap. 13, får vi kanskje noen tanker. Kapitlet begynner med beretninger om Pilatus som dreper politiske opprørere, og mennesker som ble drept da Siloatårnet raste ned. Jesu respons er at dersom mennesker ikke vender om, kommer de til å lide samme skjebne.

Som kontrast til dette fortelles det om en kvinne som blir helbredet fra langvarig lidelse - på sabbaten. Det ene av perspektivene handler om dom. Det andre om helbredelse og frelse.

Kanskje er spørsmålet i vår tekst et resultat av disse opplevelsene? Med andre ord: hvilket av disse to perspektivene vil dominere Guds rike? Dom eller frelse?

For Jesus selv må dette være et alvorlig spørsmål. Hvis det er få som blir frelst, er det da verdt det, å gjøre det som han skal gjøre i Jerusalem? Lidelse og død...

For oss som lever 2000 år senere er det betydelig lettere å besvare spørsmålet. Vi vet at mange, mange har gått foran oss i troen på Jesus; de har formidlet den videre til generasjon etter generasjon, og nå til oss. Så nei, det er ikke få som blir frelst. Men spørsmålet dukker opp igjen i vårt møte med vår generasjon og vårt oppdrag. Er det få som blir frelst gjennom vår tjeneste, vårt arbeid? Er det forgjeves det vi holder på med i kirkene våre, og i misjonsarbeidet? Den som ikke løfter blikket, kan fort bli motløs i møtet med dette spørsmålet.

Jesu lære kontra jødisk tro/tradisjon

Blant jødene på Jesu tid eksisterte det også ulike meninger om dette spørsmålet. Enkelte retninger innen jødedommen hadde et ganske eksklusivt syn på seg selv i forhold til frelsen, jfr. Qumransamfunnet, som anså alle andre retninger for å være utenfor Guds rike, og dermed utenfor frelsen.

Jesu svar på spørsmålet er todelt. Mange som tror de får komme inn i Guds rike, får ikke komme inn. Mange som vi ikke forventer at skal komme inn, kommer inn. Tanken om at mange skal

komme fra øst og vest og nord og sør, og sitte tilbords i Guds rike, er nok en svært fremmed tanke for de fleste av Jesu tilhørere, som tenker at frelsen, i alle fall, uansett er forbeholdt jødene. Jesu ord korresponderer allikevel med mange av tekstene i GT, feks dagens lesetekst fra Jesaja 55. Vers 5 sier: "Se, et folkeslag du ikke kjenner, skal du kalle på, et folkeslag som ikke kjenner deg, skal løpe mot deg..... Israels Hellige....."

Kjemp for å komme inn gjennom den trange døren

Spørsmålet er om vi våger å forkynne alvoret i teksten, om at husherren vil lukke døren, og at noen kommer til å bli igjen utenfor? Jesus er nok mye tydeligere på dette enn vi vanligvis tør være. Personlig fristes jeg ofte til å harmonisere dette temaet ved å si at Gud ikke tvinger seg på oss, men respekterer våre valg. I møte med denne teksten blir det imidlertid veldig tydelig at det finnes mennesker som gjerne vil inn i Guds rike, men som ikke får lov til å komme inn.

Hva dreier dette seg om?

For å komme inn i Guds rike, er det ikke nok å vite hvem Jesus er. Det er ikke nok å ha hørt og sett ham undervise, eller å ha spist og drukket sammen med ham.

Overført til vår virkelighet vil vel det si at det ikke er nok å tilhøre en kirke eller kristent fellesskap. Det er en god ting i seg selv å gjøre det. Men for å tre inn i Guds rike må en ta imot Jesu budskap og ønske å tro på det, selv. La Jesu ord få følger for eget liv. Omvendelse er nødvendig, jfr innledningen i kapitlet.

De siste først, og de første sist

Det siste verset i teksten har nok vært gjenstand for ulike tolkninger. I konteksten her tror jeg det mest sannsynlig handler om forholdet mellom jøder og hedninger. Jødene var de som i fikk evangeliet først. Hedningene hadde ikke fått det ennå. Men nå, dvs på Jesu tid, vil dette snus på hodet, idet mange jøder vender ryggen til Jesus, og evangeliet brer seg ut over verden. Noen av de siste blir de første, og noen av de første blir de siste.

Salmeforslag

NoS 534: I Krist er ikkje aust og vest

NoS 70: Se vi går opp til Jerusalem

Dagens bønn:

Uransakelige Gud, du ser vårt liv og våre kamper. Vi ber deg: Gi oss en utholdende tro, så vi aldri slipper deg, men venter på din velsignelse, ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.

Per Anton Leite

Sokneprest i Stjørdal menighet

per.anton.leite@stjordal.kommune.no